

ST.

5. juli 1947
59. årgang
Nr. 23-24

ILAV

Til Peter og Pauls fest

De ukatolske enten - eller

Ved Recktenwalds bære

En pilgrimsreise til Fatima

Her hjemme

Der ute

40
øre

TIL PETER OG PAULS FEST

Ingen har gjort mere enn apostlene Peter og Paul for å bygge opp og grunnfeste Jesu Kristi rike her på jorden. Peter var blitt utsett til å være klippen. Paulus ble Kristi mystiske legems arkitekt. Et bilde som går igjen i lamper de første kristne laget seg i form av et skip, viser Peter framstilt som styresmannen, han som fører roret. Paulus står foran i bauen og viser retningen.

Begge to var de av samme stykke: den oppstandne Kristus hadde helt gjennomtrengt deres personligheter.

Da Peter møtte første tegnet på at Kristus var stått opp fra de døde, lynte kristendommens dype mening gjennom sjelens hans: En Frelser død for menneskenes synder og stått opp for å gi livet til alle som føyer seg inn under ham gjennom troen på at han er veien, sannheten og livet. Som neste etappe på erkjennelsens tunge vei, erkjente han i den oppstandne Messias grunnleggeren av en religion som vel hadde stått ved jødedommens lære, men samtidig også kvittet seg med dennes døde elementer. To betydelige særmerker hadde den nye religionen. Den var ikke lenger begrenset til ett folk alene, men bestemt til å omfatte alle folkeslag. Ikke bare som en midlertidig historisk funksjon, men som endelig gyldig for alle tider: Universal både i rom og tid. Reiser og erfaringer bidro til å festne denne troen hos Peter. Det kostet ham meget, men etter noen årtiers arbeid på seg selv, først under Kristi direkte ledelse, siden under den Helligånds, vokste bevisstheten om å skulle være Kristi første stedfortreder i den synlige kristne verden fram i ham. Og setet reistes av seg selv i Rom.

Rom! Hva hadde hans bror Paulus ikke sagt om dette Rom! Allerede da han skrev Efeser- og Kollosenserbrevet ble han overmannet av visjonen av en verdenskirke, en mystisk sammenfatning av en forløst menneskehet. Det samme som Jesus hadde

VÅRE på søn- og helligdager KIRKER

Liturgisk
kalender:

O S L O

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Soknepresten, telefon 41 41 61.

Fromesse kl. 7.
Stille messe kl. 8,15.
LOW MASS kl. 9,45.
English Sermon.

Høgmesse med preken kl. 11.
Aftengudstjeneste kl. 19.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, telefon 68 08 68.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, telefon 44 23 24.

Fromesse kl. 8,15
Høgmesse kl. 10,30
Kl. 18 Aftengudstjeneste.

Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17,
Stabekk.

Soknepresten, telefon 53 77 35.

Fromesse kl. 9,05
Høgmesse kl. 10,45
Aftengudstjeneste kl. 17,45.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, telefon 37 45 90.

Høgmesse kl. 9,30
Aftengudstjeneste kl. 17,00.

Vår Frue Villas kapell, Montebello,
Smestad.

Prestegården, telefon 55 81 21.

Høgmesse kl. 8,30.
Aftengudstjeneste kl. 16,30.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, telefon 2 209.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse 10,45
Aftengudstjeneste.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, telefon 15 410.

Fromesse kl. 8,30.
Høgmesse kl. 11.
Aftengudstjeneste.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens
gate 1.
Soknepresten, telefon 2 019.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, telefon 1 438.

Ottemesse kl. 8,15.
Høgmesse kl. 10,30.
Foredrag med sakramental velsig-
nelse kl. 19.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s plass 1.
Soknepresten, telefon 1 168.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvgaten 113.
Soknepresten, telefon 1 751.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 18.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, telefon 3 195.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 11,00
Aftengudstjeneste kl. 18.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen
Soknepresten, telefon 266.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, telefon 4 225.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, telefon 644.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste kl. 19.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten telefon 25 534.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

Søndag 6. juli: 6. søndag etter
pinse. Ep. Rom. 6, 3—11. Ev. Mark.
8. 1—9.

Mandag: Kyrill og Metodius, bi-
skoper og bekjenner, 9. årh.

Tirsdag: Elisabeth av Aragonia,
dronning og enke † 1336.

Onsdag: Feriedag.

Torsdag: Felicitas og hennes 7
sønner, martyrer † 150.

Fredag: Pius I, pave og martyr
† 150.

Lørdag: Johannes Gualbertus,
martyr † 1075.

Søndag 13. juli: 7. søndag etter
pinse. Ep. Rom. 6, 19—23. Ev.
Mat. 7, 15—21.

Mandag: Bonaventura, biskop og
kirkelærer † 1241.

Tirsdag: Henrik, keiser og be-
kjenner † 1024.

Onsdag: Vår Frue av Karmel.

Torsdag: Alexius, bekjenner † 417.

Fredag: Camillus av Lellis, be-
kjenner † 1614.

Lørdag: Vincenz av Paul, be-
kjenner † 1660.

Søndag 20. juli: 8. søndag etter
pinse. Ep. Rom. 8, 12—17. Ev. Luk.
16, 1—9.

Mandag: Praxedis, jomfru † ca.
160.

Tirsdag: Maria Magdalena.

Onsdag: Apollinaris, biskop og
martyr † 100.

Torsdag: Vigiliedag.

Fredag: Jacob d. eldre, apostel
† 44. — Kristoforus, martyr.

Lørdag: Anna, jomfru Marias
mor.

Søndag 27. juli: 9. søndag etter
pinse.

SYLLING: St. Hallvard kapell,
Presteboligen, telefon 9 028.

Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

TØNSBERG: St. Olavs kapell.
Soknepresten, telefon 2 238.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

De ukatolske enten - eller

10.

Et kvinnespørsmål under debatt

II. (Forts. fra forrige nr.)

Vårt standpunkt skulle vel bli at vi motarbeidet samskatten i den form den nå har fordi den legger en urettferdig skattebyrde på en kvinnes arbeid. Men samtidig bør vi motarbeide tendensen til å trekke mødrene ut i heldagsposter og berøve hjemme hennes innflytelse.

Men vil ikke det igjen være «reaksjonært» å ville hindre en gift kvinne i å bruke sin utdanning og tvinge henne til bare å utføre husarbeid som kanskje er imot hennes lyst og evner? Skylder ikke en kvinne, selv om hun er mor, å gi noe igjen for den utdanning som har kostet samfunnet så meget? Hvis ikke, blir det vel et tvilsomt spørsmål om det i det hele lønner seg å gi kvinnene adgang til høyere utdanning. I hvert fall måtte en kunne forlange et slags klosterløfte av dem på forhånd, men er det et rimelig forlangende? Naturligvis ikke. Kvinnenes adgang til all slags utdanning er et gode vi ikke må undervurdere, tenk på det forrige århundres ugifte kvinner som var henvist til en ulykkelig tantetilvarelse, fordi de ikke hadde adgang til å bli selvforsørgende.

Men vi må også være klar over nåtidens problem, den spesialutdannede kvinnen som aldri får nytte sin utdanning fordi hennes tid er oppslukt av hjemmets plikter. Det nytter ikke her bare å stampe mot tidens tendens og fremheve morskallets hellighet framfor noe annet. Det gjelder for oss å finne en løsning slik at en kvinne i framtiden både kan få nyttet sin utdanning og utvikle sine særinteresser og samtidig skjøtte sin morsgjerning. Det er nok så utopisk tale i dag da husmødrene kjemper med for-

tvilte boligforhold og en skrikende hushjelpnød. Det forhindrer allikevel ikke at en kan kaste et blikk på fremtidens problemer for å klargjøre ens egen holdning til kvinnespørsmål.

Det vi må ta avstand fra i yrkeskvinnenes holdning i dag er deres parole om å få flest mulig gifte kvinner over i utenhjemlig yrke for at de skal tjene samfunnet bedre. Vi må tvert imot hevde det verdifulle i at kvinnene *blir* i hjemmene og tjener samfunnet der, vi må arbeide for at husmoryrket ikke skal komme i vanry og bli ansett som mindreverdige av andre yrkeskvinner. Vi må motarbeide den innstillingen som vil gjøre husmørens arbeid mindreverdige i forhold til butikkdagens eller sekretærens. Det vi *ikke* må motarbeide er at en mor får de best mulige betingelser til å utføre arbeid ved siden av husmorgjerningen.

Intet menneske kan ha to yrker og skjøtte begge på en tilfredsstillende måte. Hvordan skulle så en husmor innrette seg så hun fikk utøve det yrke hun er utdannet for uten at det gikk ut over hennes morsgjerning? Det er et framtidens problem som vi må stille oss positive til hvis vi ikke skal motarbeide kvinnens naturlige rettigheter.

I en husmors gjerning kan en skille mellom de gjøremål som bør utføres av henne selv av hensyn til hjemmets trivsel og de arbeider som uten skade for familien kan utføres av andre. Grensen mellom disse to områder må plaseres forskjellig alt etter kvalifikasjonene hos den hjelp en får. Men den mest nidkjære husmor må vel kunne innrømme at alt det mest trivielle vask- og rengjøringsarbeid, alminnelig ærend og enkel matlagning, stopping og lapping

ment med *Guds rike*. Læren om Kristi legems fellesskap, er den mystiske Kristus som virker inn i denne verden som et lufthav fra himmelen, — innhyller oss, lemmer oss inn i seg og skrider i stadig vekst gjennom tidene. Og hvor passet ikke den livsorgans-tanken om Kristi mystiske legem inn i romernes tenkevesen! Men én ting er å fatte en idé, en annen ting å sette den ut i verden. Hvordan skulle denne Guds stat reises? I Jerusalem ville den ha blitt et kalifat. Aten ville ha gjort den til en filosofisk skole. Nei! Rom alene var i stand til det! Her møttes Kristi universale ånd med den latinske folkestammes universale tendens. Hver romerske borgergruppe, hver romersk koloni, det være i Grekland, Lilleasia, Gallia eller Afrika, var et lite Rom, et bilde på det romerske folkefellesskap.

Han øyner en kirke lik et «himmelsk statsvesen», der sjelen har hjemstavnsrett og borgerskap. Enkeltkirkene blir likesom til Guds kolonier på jorden. Så står idealkirken opp for ham, den platoniske idé om en kirke der som skapende urbilde gjentar seg

i tusen konkrete former. Og her igjen møtes den lidende, døende og oppstandne Kristi jordiske skjebne. Der gudinnen Rom engang sto, reiser den personifiserte «Ecclesia», Kirke, seg «uten plett og lyte», som Paulus sier det i Efeserbrevet. Den forgudede Augustus, den jordiske Kyrios, faller. Kristus, den himmelske Kyrios står opp, den usynlige brudgom og Kirkens øverste.

Her møtes Peter og Paul. Kirken, det templet Paulus har skuet, fellesbygget etter den guddommelige Arkitekst plan, reiser han organisatorisk på apostlenes fundament, og det vil framfor alt si på klippemannens, apostlen Petri autoritet.

I Kristi ord til Peter — «Du er Peter (klippen), og på denne klippe vil jeg bygge min Kirke og helvetes porter skal ikke vinne over den» (Mt. 16, 18) — fikk de to apostler like stor andel. Den ene hadde grunnbrevet. Den andre var arkitekt.

Men bygningsmannen var og er Jesus Kristus, og den Helligånd styrer heimen.

Ivar Hansteen Knudsen.

også, må kunne utføres av andre uten at hjemmet lider under det, forutsatt at husmoren har den ledende hånd og det administrative øye og den som skal hjelpe er normalt utrustet. Vi må være klar over at de moderne oppfinnelser i kjøkkenutstyr, de lettelsener som opnås for husmorens arbeid gjennom en tidsmessig og rasjonell innredning av hjemmet, moderne vaskemaskiner, billig barnekonfeksjon og en rekke tekniske fremskritt idet hele, i framtiden vil frigi en del av husmorens krefter som ellers måtte brukes i husarbeid.

Det skulle da ikke være noe prinsipielt i veien for å oppmuntre en husmor til å nytte den utdanning hun har fått, og den arbeidskraft hun får til overs i beskjeftigelse utenom hjemmet så langt hennes lyst og evner rekker. Det vil bare tjene til å utvikle hennes personlighet og dermed komme henne til gode i oppdragsarbeidet.

Men det vi må arbeide for er at hun gis slike arbeidsvilkår at det ikke går utover hennes innsats i hjemmet. Hun må ikke hemmes av en urettferdig skattebyrde som gjør hennes arbeid til en dyr «hobby». Og det må framfor alt ikke forlanges fulltdags arbeid utenfor hjemmet.

Det mest ideelle husmoryrke ville være slik arbeid som hun kan utføre i sitt hjem, forskjellige former for praktisk arbeid, som søm og lignende, kontorarbeid, oversettelser og annet intellektuelt arbeid. Det ville føre for langt å nevne alle de muligheter som finnes, men tanken som ligger bak er å framheve betydningen av at en mor er mest mulig til stede i sitt hjem, selv overvåker barnas oppdragelse og bevarer sin stilling som familiens midtpunkt. Hun skal være den toneangivende i familien, ikke tilfeldige hushjelpere. Og det er umulig at en mor som er borte hele dagen kan bli noen slik toneangivende person. Barna vil rette seg etter den som er til stede, og i deres bevissthet vil en person som er borte fra hjemmet det meste av dagen bli en biperson.

Hvis en husmors utdanning og interesser er av den art at hun umulig kan få nytten av dem i noen form for hjemmearbeid, bør løsningen for hennes vedkommende bli halvdagsposter, slik at bare en mindre del av hennes arbeidsdag blir tilbrakt utenfor hjemmet og slik at hun har rikelig med krefter til overs for hjemmets oppgaver. Slikt halvdagsarbeid måtte i framtiden kunne utføres av husmødre som har interesse for det uten at det skadet hennes stilling som mor forutsatt at hun har *tilstrekkelig betryggende* hjelp i huset. Det er sunt for både mor og barn å være borte fra hverandre en kortere tid på dagen. Barna unngår å bli for avhengige av moren, og morens sinn trenger å koble av noen timer fra det oppslitende passearbeid. I byene er barnehager og parktanter utmerkede institusjoner som avlaster moren og gir barna anledning til å være ute i lek sammen med andre barn og under betryggende tilsyn. Måtte vi bare få mange flere barnehager og parker.

For å sammenfatte: La os saldr tape av syne husmørarbeidets store betydning, og la oss aldri vurdere det lavere enn andre kvinners arbeid på andre arbeidsfelter. Men la oss samtidig støtte alle tiltak for å lette husmoren hennes adgang til andre

Pastor F. Josef Recktenwald

Velærverdige pastor Frans Josef Recktenwald hensov fredfullt i Frelserens favn natten til fredag 27. juni, nær 74 år gammel.

I Frelserens favn — der han syntes alltid å hvile så trygt, selvom han mente at strevet var det eneste som kunne gi en Herrens tjener roen og freden her i livet: *In labore requies!*

I Frelserens favn — salvet i Helligåndens fylde. Hans ærefrykt for den Hellige Ånd var just hemmeligheten til den sjelens adel som preget hele hans vesen. Det er den virkelige siste frelsende salving: *spiritalis unctio!*

I Frelserens favn — rik i livet på de guddommelige dyder, troen, håpet og kjærligheten, og på de syv: vis-
(Forts. s. 142.)

yrker dersom hennes evner og interesser går i den retning. Vi bør motarbeide samskatten i sin nåværende form fordi den er et hinder og et handicap for kvinnene, vi bør arbeide for flere og bedre barnehager, bedre boligpolitikk, for rasjonalisering og forbedring av husmorens arbeidskår. Og hvis husmoren får krefter frigitt som hun ønsker bruke i arbeid utenom det rent huslige, bør hun få arbeidsbetingelser som står i samsvar med det som ellers kreves av henne som mor, enten et arbeid hun kan utføre i sitt hjem eller et arbeid som ikke krever at hun er borte fra hjemmet mer enn en begrenset tid, for eksempel den tid da barna for det meste er i barnehager, hos parktanter eller på skole.

For en mor må aldri påta seg så meget «Ekstraarbeid» at hennes krefter blir oppbrukt av det. Hennes krefter må være i behold og hennes sinn rede for oppdragergjerningen, som til sist er det viktigste for den som har påtatt seg å sette barn til verden.

Björg Haakonsen.

Ved pastor F. J. Recktenwalds bære

Tale av biskop dr. Jac. Mangers

Introibo ad altare Dei: jeg vil tre fram til Guds alter, til Gud som er min ungdoms glede.

Salme 42.

Kjære sørgeskare, høgtelskede i Herren.

«Jeg ønsker at det ved min begravelse ikke blir holdt noen liktale av personlig karakter, hverken direkte eller indirekte . . ., men en oppbyggende preken.» Slik står det i testamentet som pastor Recktenwald har etterlatt seg. Disse ord karakteriserer fullt ut denne stille, beskjedne og fromme prest, som vi nå ber for og viser den siste ære. De minner om den hellige Monicas ord, da hun lå for døden i Ostia, langt borte fra hjemlandet: «Mitt legeme kan dere gravlegge hvor dere vil, det har ikke noe å si. Men én ting ber jeg om: kom min sjel ihug i deres bønn, særlig ved Herrens alter.»

For den kjære døde som vi nå skal bære bort, spilte det forgjengelige heller ikke noen rolle. Han ville ikke ha meneskelig ære og ros. Stille og beskjedent som han har levd ville han også bli stedd til hvile. Menneskelig lovtale gjør hverken fra eller til. Alt står skrevet hos Gud. Gud alene kjenner til fulle hans liv i bønn, ydmykhet og pliktoppfyllelse. Gud alene kan gi ham den ros han fortjener og lønne hans utrettelige iver for å fremme Kristi rike, hans varme kjærlighet til de udødelige sjeler.

Vi vet bare at han ikke har trådt fram for Gud med tomme hender. Vi vil da også respektere hans siste ønske. Vi vil be for hans sjelero og legge oss på hjertet den preken en god og from prests liv og død er for oss alle.

*

Det katolske folk elsker og ærer sine prester, for det vet at prestene «ikke vil herske over det, men virke til dets glede», som apostlen Paulus sier (2. Kor. 1, 24). Det vet at de, liksom Kristus Jesus, ofrer seg selv vi kjærlig lydighet mot Gud Faders vilje og ut fra denne guddommelige kjærlighet vil føre sine medmennesker på frelsens veg. Og det er i sannhet innbegrepet av hele prestelivet.

Dette blir enda mer klart for oss, når vi står ved en prests bære og ser tilbake på hans prestelige virke. Da blir gode, hellige minner vakt i oss og vi forstår hva han har vært eller villet være for oss. De lærerike, oppmuntrende, styrkende og trøstefulle ord han har talt på skolen, fra prekestolen, i skriftestolen, ved sykeleiet, lever opp igjen og virker med ny kraft. Vi forstår da at hele prestens virke går ut på å hjelpe oss gjennom livet for å nå fram til det ene fornødne, til den sanne glede, som ingen mer kan ta fra oss.

Etter den kristne livsoppfatning er det å dø den siste og største livsoppgave som kroner alle andre livsoppgaver. Løser vi denne oppgaven riktig, da kan

vi, trass i alt, si at livet vårt har vært rikt og fruktbart. For da blir alt vi kan ha gjort galt, gjort godt igjen, og Guds engler tar imot vår sjel og gir den over i Guds faderhender. Å dø godt, det er å tre fram til Guds alter, til Gud som gjør oss evig unge og lykkelige i sitt evige, himmelske rike.

Men vi vet alle hvor vanskelig det er å løse denne store oppgaven. Vår tid med sitt rasende tempo, sine tekniske framskritt, sine politiske forviklinger, sin materialistiske livsoppfatning, levner oss liten tid til å tenke på livets viktigste problemer, ja den vil enda ta fra oss de nødvendige midler til å løse dem. Og selv om det skulle lykkes menneskene å løse alle økonomiske, sosiale og politiske problemer, da blir likevel det største, det evige problem uløst, det eneste som kan gi de andre noen verdi: «Hva gagner det mennesket om han vinner hele verden, men tar skade på sin sjel» (Matt. 16, 24)?

Og da trenger vi nettopp menn som har valgt det som sin livsoppgave å hjelpe menneskene til å huske det viktigste av alle problemer, det som alt omkring oss vil få oss til å glemme: vår sjels evige frelse. Og slike menn er prestene som Gud har satt til å forvalte og meddele hans store nådegaver til menneskheten. Å løse livets største oppgave for seg selv og hjelpe andre til å løse den, det er prestens egentlige mål. Og for å nå dette mål er han rede til å gi avkall på alt annet: familie og fedreland, menneskelig ære og jordisk gods.

Om presten trer opp med myndighet og taler med kraft og glød eller om han lyser stille og rolig som den evige lampe foran tabernaklet, om han trøster eller refser, alltid er det for å peke på livets store innhold, på det vesentlige, det eneste fornødne, det eneste mulige: å løse livets største problem, livets virkelige oppgave: å komme fram til Guds alter, til Guds trone.

Hver dag i sitt korte eller lange presteliv trer han fram til Guds alter, til Gud som gir ham hver dag ny kraft, nytt mot, ny begeistring. Introibo ad altare Dei: jeg vil tre frem til Guds alter, til Gud som gjør min ungdom ny og gir meg kraft til, med råd og dåd, eksempel og livsferd, å vise vegen til Frelseren og frelsen.

Ja, presten stiller hele sitt prestelige liv og vesen i sin store oppgaves tjeneste. Urørt av verdens jag og verdens attrå, følger han Kristus gjennom byenes gater og etter bygdenes landeveger, og viser opp til ham som, da han døde på korset, sa: «Fader, i dine hender overgir jeg min ånd.» For det er løsningen av dødens problem.

Og ved denne sin gjerning løser presten også sitt eget livs store problem. For en dag kommer det siste, det store virkelige «Introibo», som lar ham skue ansikt til ansikt det han hittil bare har sett stykkevis og som gjennom et speil. Det er den dag som ikke

Pastor Recktenwald

(Forts. fra s. 140.)

dommens, forstandens, rådets, styrkens, kunnskapens, fromhetens, Guds fryktens hellige dyder. Rik i dødens lønn til ham: virtutis meritum!

Så ha da takk for alt ditt strev, da kjære trofaste far, tjener og venn!

Ha takk for salven du så rikt øste ut, du kjære sjelesørger for så mange!

Måtte Gud lønne dine dyder i all evighet — perenne gaudium!

I. H. K.

I respekt for avdødes siste vilje, bringer St. Olav bare de alminnelige personalia:

Pastor Frans Josef Recktenwald ble født i Homburg i Rhin-Pfalz 7. juli 1873. Han tilbrakte sin ungdom i Rom, trådte etter endt gymnasium inn i Urbaner-kollegiet der han mottok presteavgisen 27. mai 1899. Han kom til Norge 15. september samme år og var først kapellan ved St. Hallvard kirke i Oslo. Siden har han virket som sokneprest i Hammerfest (1901—11), Kristiansand S. (1911—23), Trondheim (1923—25) og til sist i Porsgrunn i hele 21 år. Siden mars i fjor har han nydt sitt korte otium i Oslo med opphold i bispegården.

Requiem æternam dona ei, Domine!

Herre, gi ham den evige hvile!

et lux perpetua luceat ei!

og det evige lys skinne for ham!

I tilslutning til ovenstående tillater vi oss å gjengi en del av nekrologen i «Grenmar»:

«Pastor Recktenwald hadde sett en god del mer av Norge enn de fleste innfødte nordmenn. Han følte seg da også etter alle disse årene helt hjemme her og var så god nordmann som noen.

Med sokneprest Recktenwald er en elsket prest og sjelesørger vandret bort. Han var avholdt som ingen annen i de menigheter han virket. Han var lun og stillfarende og et menneske om hvem en kan si det ikke bodde noe vondt i. Men det var ikke bare de katolske menighetsmedlemmer som satte pris på pastor Recktenwald. Kunnskapsrik og intelligent som han var var det mange som søkte ham for å nyte godt av den kilden han hadde å øse av, og som satte pris på hans oppriktige vennlighet og forekommende vesen.»

mer kjenner noen aften, ikke mer noen natt, for da klinger Guds røst: «Du gode og tro tjener, gå inn til din Herres glede» (Matt. 25, 21).

Høytelskede i Herren, for oss alle kommer den dag, da Herren kaller oss, den dag da aftenskyggene senker seg på vår livsveg og tretthet legger seg på alle våre lemmer. Hendene nekter å tjene oss, føttene å bære oss, munnen blir stum og øynene uten glans. Men i dypet av vår sjel må det da klinge: introibo ad altare Dei: jeg vil tre fram til Gud. Men det kan vi

Sørgehøytideligheten og gravferden

Mandag aften 30. juli holdtes det vanlig sørgeofficium i St. Olavskirken i Oslo, forrettet av Hs. Høyærv. Biskopen i nærvær av en lang rekke av presteskaper og pastor Recktenwalds mange venner her i Oslo.

Tirsdag 31. juli fant requiemmessens sted i St. Olavskirken. Båren ble hentet fra kapellet på Vor Frue Hospital og ført til kirken, som ikke hadde noen ekstra pynt utover det sorte korskrud, — helt etter den avdødes ønske. Sjelemessen ble framført av pastor I. Hansteen Knudsen, avdødes konvertitt, med sokneprestene Sund og Hütjens som diakon og subdiakon. Hs. Høyærv. Biskopen og en lang rekke av presteskaper i Vikariatet assisterte i koret, og pastor G. Vranken ledet sangen — den enkle, men gripende gregorianske «Missa pro Defunctis». På dette punkt kunne fra Kirkens siden den avdødes ønske etterkommes, men den kunne ikke hindre de mange av avdødes venner som ville smykke hans bære med sommerens skjønne blomster. Blant kransene merket en seg den fra avdødes trofaste søster gjennom alle disse år i apostolatets tjeneste, frk. Anna Recktenwald, den fra Vor Frue Menighet i Porsgrunn, der avdøde hadde sin lengste virketid, og en vakker krans fra St. Olavs Forbund, der avdøde i en årrekke satt i sentralstyret. Dessuten såes en rekke signerte kranser fra nær og fjern.

Etter messen holdt Hs. Høyærv. Biskopen en gripende preken over teksten «Introibo ad altare Dei» — Jeg trer fram til Herrens alter. Pastor Recktenwald hadde i sin grenseløse beskjedenhets bedt om at ingen sørgetale av personlig karakter ble holdt ved hans bære, men en oppbyggelig preken. Dypt rørt satt da den store sørgekare og lyttet til Hs. Høyærverdighets varme ord om prestens hellige oppgave blant oss. Prekenen finnes i sin helhet på annet sted i bladet.

Etter preken meddelte Hs. Høyærv. Biskopen absolusjonen ved båren, og det store sørgetog satte seg i bevegelse til Vår Frelsers Gravlund. Hele 17 prester fra forskjellige kanter av Vikariatet deltok i gravferden for å vise den gamle, eksemplarske og enestående avholdte confrater den siste ære. En fyldig representasjon fra søsterkongregasjoner var til stede. Men mest gripende var det å se hvordan avdødes tidligere soknebarn fra Porsgrunn var kommet den lange veien og nå sluttet seg om hans bære og grav i dyp og innerlig sorg, og om hans sørgende søster. Vakkere kunne ikke en menighet ta avskjed med sin hyrde. Hs. Høyærv. Biskopen forrettet ved graven, og til sist sang alle: «Når min siste stund opprinner.»

bare når vi har forstått å løse livets store oppgave, livets store problem, det vil si, når vi i vårt jordiske strev, i all jordisk nød og i all forgjengelig glede, ikke har glemt å bygge på våre evige boliger, men samlet oss skatter som møll og rust ikke kan fortære.

Det er den lære pastor Recktenwald har forkynt med ord og eksempel mens han levde. Den forkynner han ennå i dag fra båren og vil forkynne den ut over graven.

Herre, gi din tjener Josef den evige hvile, og la det evige lys skinne for ham.

Amen.

Henri Bergsons åndshistoriske storhet

Den store filosof døde overbevist om Kirkens sannhet

En ikke tidligere offentliggjort artikkel av Etienne Gilson, medlem av det Franske Akademi. Fra fransk ved I. H. K.

Om aftenen 13. mai i år har den franske nasjon vist filosofen Henri Bergson den ære som med rette tilkom denne landets store sønn. Høytideligheten fant sted i det store amfiteater i Sorbonne i nær-
vær av presidenten for den franske republikk. En undrer seg over at dette først fant sted i år. Men Bergson døde under krigen da tyskerne var herrer i landet. Selv husker jeg godt den dagen vi alle nektet å feire minnet hans i okkupasjonsmaktens påsyn. Det ville nok ikke ha vært så umulig å feire det selv under de forholdene, men det skulle syntes Bergsons minne lite verdig.

Imidlertid nå da Frankrike er fritt igjen, har det omsider også fritt kunnet uttrykke sin takk overfor den største filosof landet har hatt siden Descartes. Hvilken glede har ikke denne nasjonale æresbevisning overfor en avholdt mester betydd for oss som engang satt som hans elever! En underlig fremmed følelse blandet seg likesom inn i gleden. Det dreide seg riktignok om Bergson, men var det *vår* gamle Bergson?

Mens hyllesten strømmet over nasjonalhelten, talerne feiret storheten hans i blennende taler og César Franck eller Claude Debussy fylte hjertene våre med en musikk som var tanken hans nærmere enn ord kunne formå, tenkte jeg på den virkelige Henri Bergson, mannen med det skrøpelige utseende, hvis nærmest immatrielle skikkelse på katetret i Collège de France, skapte de uforglemmeligste stunder i vårt intellektuelle liv. To ganger i uken hadde vi lykken å høre og iaktta ham. Mellom den store buede pannen og jødenesen over den skarptrukne munnen blinket intenst to klare øyne, våre overfor det indre blikket talen hans forsøkte å formidle. Han foreleste stående, talte alltid fritt uten manuskript og med et språk som syntes kun å strebe etter dette ene: svinne hen til fordel for tanken alene. Slik holdt mesteren oss fangen, på samme måte som Sokrates sine tilhørere engang, og bare tonene fra den rene tanke ble likesom tilbake. De svake forsvarte seg overfor denne tanken ved å ta Bergson som blott og bar sofist. De sterkere derimot ga seg fryktesløst hen til den, trygge på utbyttet av å kunne ferdes i ly av en så dyp og edel tenkning.

Det er disse siste som gjorde rettest, for vi skylder ham meget. Noen sier at han ikke har noen innflytelse lenger. Men de tar feil, eller rettere, de tar feil av det som er den filosofiske innflytelses sanne vesen. Der finnes ikke en franskmann i dag som godtar Descartes' system uavkortet, og dog finnes der ikke en eneste fransk filosof i dag som tenker helt uavhengig av Descartes. Det samme er tilfelle når det gjelder Bergson. Selv om vi tenker annerledes enn dem begge, forblir vi bergsonianere og

cartesianere så meget mer som vi korrigerer den ene med den andre, og disse to store forsøk på franske tenkning blir hver for seg et evig varsel for oss om å vokte oss for det annet. I balansen mellom de to skal vi måtte søke sannheten, hvis vi da kan nå den overhodet.

Descartes er nemlig både en av de mest autentiske eksponenter for fransk åndsliv og samtidig en vedvarende fare for det. Vi medgir vår smak for klare og konsise ideer, men Descartes er det levende uttrykk for illusjonen om at verdens uendelige mangfoldighet kan reduseres til en eller annen linearisk orden der hvor hver enkelt ting forklarer seg selv ut fra plassen den opptar i helheten. Den veldige tjeneste Bergson har ytet fransk tenkning er å prege den med sansen for det konkrete og samtidig minne den om at viljen til klarhet — hvor berettiget den enn er — ikke autoriserer den til å utelukke mysteriet. Men likesom Descartes innenfor den blotte intellektualisme hadde agert som en matematiker som tar feil av sitt objekt, slik har Bergson forvillet seg inn i en intuitiv mystikk, som ikke kjenner forskjell på forestilling (concept) og det uutsigelige. Forener vi erfaringene fra dem begge, Descartes og Bergson, innbys vi i grunnen til å fore en så klar tenkning som den kartesianske inn i en virkelighet så reell som den bergsonske.

Det er slett ikke umulig at Bergson selv til slutt er blitt klar over dette. Han har uten tvil ut fra selve tenkningen (intelligence¹) gått til å rette en kritikk mot den alt for mekaniske bruk av intelligensen (intelligence¹); men han frigjør den på denne måten ved tilsynelatende å la den støte på seg selv. Det kunne jo også være at han i sitt strev for å gjeninnsette den nødvendige frihet og skapende kraft i verden, har stoppet for tidlig og at «la durée pure» ikke er den endelige kilde vi øser liv, bevegelse og væren av. En kan likevel spørre seg om han ikke selv til slutt er blitt seg et metafysisk *hinsides* «de la durée» bevisst, og som ikke skulle være noe annet enn værenet selv. Skulle han medgi denne nye konklusjonen hadde han måttet omarbeide sin filosofi temmelig grundig. Men han har orientert mer enn én av sine elever hen mot dette forjettede landet han selv ikke nådde.

Og nå ennå engang: Er selv dette sikkert? Samvittighetens hemmeligheter er riktignok forseglet; men hvorfor ikke huske på at Bergson, like fra han begynte sin filosofiske karriere, av skarpsindige motstandere ble klandret for å arbeide for en gjenopp-

¹) Gilson bruker her samme ord — intelligence — som på norsk i begge tilfelle må oppfattes som «tankens funksjonsmessige innforlevning i objektet».

Katolsk feriehjem

Prolog ved en tilstelning til fordel for «Ønskedrømmen»
av Ragnhild Nylund

På sitt første møte hos oss prøses så:
Jeg så engang i Rom en bok så tung og svær
den skrevet var på pergament og bundet inn i lær.
Bokstaver sto i rødt og sort og gull
og boken var av fromme ord og rike tanker full.
Med samme hånd den lenge skrevet var,
men hvor den neste munk til pennen tar
i margin står:

Der aldri hender mangle skal
som fyller disse sidens tall. — —
Og tiden gikk og år svant hen
men denne boka lever enn.
Den var for etterslekten skrevet
og like kraftig har dens innhold levet.

Vi er i dag vel bare på den første siden
av dette verket, denne planen som vi kaller Ønskedrøm,
men det skal vokse og med tiden
bli en dagliglivs beretning skjønn.
Dog skal vi engang eie denne skatt
da må i dag vi straks ta fatt.
Så mye stort omkring oss kan vi se
og oftest tok da smått til også det.

reisning av den kristne metafysikk. Hvor rett de hadde vet vi i dag takket være en klausul i det testament han har etterlatt offentligheten: Bergson døde med ønsket om å motta den kristne dåp, som han uten minste tvil også ville ha tatt imot på et tidspunkt denne offentlige handling ikke ville ha virket som et forræderi mot en forfulgt folkestamme. Ingenting viser mer enn dette hvilken sannhet tanken hans uavbrutt var rettet mot. Bak begrepene «durée pure» (den rene varighet) og «évolution créatrice» (skapende utvikling) har Bergson alltid søkt en enda dypere virkelighet. Ved til slutt å gi tingene de rette navn, dvs. ved å skifte sitt «durée» ut med «existence», ville det store geni ha funnet midlet til å kunne bli kristen fullt ut som han var det i hjertet — uten på noen måte å fornekte sine fedres tro. Han ville da bare kjenne igjen den Abrahams, Isaks og Jakobs Gud som han hele livet hadde søkt som vitenskapsmann og filosof, men som han neppe hadde søkt med en slik beundringsverdige utholdenhet dersom han, for å tale med Pascal, allerede hadde funnet Ham.

Bergson døde i et beseiret og ydmyket Frankrike. Han fortsetter å leve i et gjenfødelsens Frankrike som dog vel aldri vil komme til å kunne ære ham i den grad det har hatt ære av ham. Siden den 13. mai 1947, dagen han offisielt gikk over i Frankrikes historie, er den fortid han tilhører just den hans metafysikk så godt har beskrevet: en fortid som for oss nå har noe evig i seg.

Etienne Gilson.

Vi har i dag til Ønskedrømmen kroner 105 og 48 øre
men bare vent, og utpå kvelden kan vi lageret fra Steen
& Strøm og Ingvald Nielsen kjøre.

Ja — la oss tenke fram: — St. Olav sender ut en referent med fotograf til stedet
de har nok hørt no om det, men vil da også engang se det.

Huset ligger på en høyde ved en herlig strand
hvor barna leker barbent i den varme, rene sand.
På tunet har de gjerdet inn en lekeplass for disse
minste små.

som eller kunne lett i skogen bort seg gå.
Og skogen er en veldig park av gran og furu, asp
og brisk

og luften er så ren og sterk og frisk.
På grunna dupper småbarna i saltvann de små runde ender
og leter etter skjell og kvite stein med lubne gode hender.
I hellinga mot syd er gravet opp en flekk med dyp-
svart jord

hvor større barn kan plante og få se det gror.
Og de har hund og katt og høns og noen yndige kaniner,
og bortpå jordet vokser massevis av fine vitaminer.
I røde hengekøyer sover minstebarna middagslur
mens tanter vifter fluer bort fra fjeset etter tur.
Den store bakken borti hogget er nå mest til vinterfest
når ungdommen drar dit på ski med sine gjester.
Da også fotballplassen skøytebane blir —
vår kjekke ungdom par om par i flombelysning over
-isen glir.

Vi eldre hygger oss nå mest på den terrassen
som ligger litt i skyggen ved den store tennisplassen.
Og huset! Peisestua holdt i grått med lutet eikemøble-
mang.

har inngang like der til høyre i den store lyse gang.
I spisesalen er serviset flott og kom fra Porsgrunn hit
med fly

det er en gave ifra det de engang kalte O.K.Y.
Studenterlaget sørget for et utvalgt bibliotek
med noe særs alvorlig og noe for de små til lek.
I mannfolkstua er noen fine bord med skap og plass
til flaskene og noen ekstra høye glass.
I andre høgdi er der soveplass til 4 eller 6 foruten ung-
domrommet

med 48 køyer — å nei, ingen skal stå tomme.
Og i sovesalen for de mindste må du også tittle inn
med klokkeblomstret dynevar og puter under uskylds-
rene kinn.

Men spør du hvor det digre skapet langs med hele veg-
gen er,
så slår jeg dørene vidt opp og sier: her er alt lintøy som
det store huset trenger.

Det kjøptes dengang da de fikk så veldig masse penger
på en aftenfest hos våre interesserte kvinner,
og hvor de fleste ble gevinstens vinner.
Om kjøkkenet og kjeller vil jeg ingenting si —

En pilgrimsreise til Fatima

3.—5. mai 1947

Det er vel unødvendig å fortelle St. Olavs lesere hva Fatima er. Og de fleste av dem har vel kanskje også sett et notis som sto i bladet i vinter om en internasjonal pilgrimsferd 3.—5. mai, som unge portugisiske kvinner innbød til gjennom N.K.K.F. Det var et løfte som skulle oppfylles. Under krigen hadde de stadig bedt om fred, og det siste krigså hadde de gitt det løfte, at de når freden kom, skulle arrangere en pilgrimsferd av unge piker fra hele verden for å be om en varig fred mellom menneskene. Det er nok ikke lett å arrangere en pilgrimsferd av slike dimensjoner i våre dager. Unge portugisiske kvinner har arbeidet med dette i hele vinter. Men den 3. mai 1947 ble pilgrim�er fra 25 forskjellige land installert i antobusser utenfor sekretariatet i Lissabon. Og siden gikk ferden «som det var smurt». Alt var glimrende arrangert.

Der var innmeldt 20 000 deltakere i ferden, 10 000 unge piker fra Portugal for øvrig kom uanmeldt og titusener av andre pilgrim�er møtte også fram. Man regnet med i alt 70 000 mennesker. Det ble da også en «riktig pilgrimsferd».

Fatima kan ikke sammenliknes med Lourdes hva naturskjønnhet angår. Landskapet er fattig og grått, det karrigste av alt jeg så av landskaper i Portugal som ellers sto i sin skjønneste vårprakt i de første dagene av mai. Stedet hvor den første åpenbaring fant sted ligger i en dump. Gjennom en port kommer man inn på plassen. Der er et lite åpent kapell til venstre med en støtte av Guds mor; der er bygget en kirke som er altfor liten, så alle gudstjenester må foregå under åpen himmel, og der er også bygget et hospital for de syke pilgrim�er, som komer. Nå bygges der et hospital til og dessuten en stor kirke. Der kommer mange syke til Fatima som til Lourdes, og mange blir også helbredet der, men — sier man — det største ved Fatima er, at mange der får sin kristentro igjen. Portugal holdt på å avkristnes etter revolusjonen i 1910. Prestene ble så å si forjaget og der kom ingen — eller få — nye til, når de gamle døde. Men nå holder landet på å gjenkristnes på ny fra Fa-

vår ærede fru Askevold skal vise og fortelle hvordan det skal bli.

Og 8 unge piker kom på barneværnsakademi, for dyktige og fagutlærte tanter har så my å si. Og der er ekstra soverom i hvitt og gult for presten — han blir jo alltid selve hedersgjesten.

Ja kom herut en kveld når solen korsset på kapellet gyller og klokkeklemter fra det velse tårnet luften med sin velklang fyller.

Da vil du bli så hjertevarm og rik og gla fordi i dag din siste skilling du til dette ga. Ja, måtte Ønskedrommen for oss alle bli så sterk at hver og en tok til å bygge litt på dette verk. Vi kan ei skrive mer på pergamentets bind men med vår kjærlighet i deres åpne hjerter inn.

Ragnhild Nylund.

tima. Og det er det som er det store under i Fatima i våre dager. Det er et hellig sted for pilgrim�ene, et sted som kaller menneskene til bot og bønn for syndenes omvendelse. De som kommer der må ikke vente å se komfort i førsteklasses hoteller. Man innkvarteres i telter eller i gode, men meget primitive losjier. Det er dårligt med belysningen, en får oftest nøye seg med et litet stearinlys plasert i vaskevannsbollen, så en ikke skal sette ild på huset. Det er ofte bitende kaldt om natten, og når solen skinner er det stekende varmt. Det regner meget, og da gudstjenestene foregår under åpen himmel, risikerer man også å få en «våt trøye». Men det er også et av undrene, sier man, at man blir aldri våt av det regnet som faller i Fatima! Men portugiserne vil ha det slik — Fatima skal være et sted som maner til bot og bønn.

Den første vandring gikk til kapellet med Guds mors statue. Under sang og bønn defilerter pilgrim�ene forbi denne. Våre portugisiske vertinner som var lett kjennelige i sine lyseblå bluser og mørkeblå skjorter, førte oss så til våre respektive losjier. Kl. 10 om kvelden møttes vi igjen på plassen foran den nye kirken. Etter gudstjenesten var der lysprosesjon og kl. 12 natt tilbedelse foran sakramentet. Man skiftet med å våke, da kirken som sagt er liten, så der var på langt nær ikke plass til alle.

Kl. 6 neste morgen begynte messen som var arrangert som en dialogmesse. Epistlene var hentet fra St. Jakobs brev: «Mine elskede! All god og all fullkommen gave kommer ovenfra . . .» Evangeliet fra Jesu yppersteprestelige tale: «På den tid sa Jesus til sine disipler: Jeg går til ham som har sendt meg, og ingen av eder spør meg: Hvor går du hen? . . .» Ved frembæringen av offergavene ble følgende bønn lest opp: «På dette velsignede fjell i Fatima, hvor den hellige jomfru har vordiges å stige ned, vil nå unge katolske piker fra hele verden ofre seg til Vår Herre. De kommer til ham med sine gaver, symbolet på deres liv og deres mål, deres land og den region de representerer.

Alle forenet i samme tro og samme håp bønnfaller sammen med Marias rene hjerter om en full og varig verdensfred, fred i hjertene, i familiene, i samfunnet og mellom nasjonene.

Portugiserinnene slutter seg til denne bønn og i det de nå oppfyller sitt løfte, frembærer de sine takksigelser for fredens usigelige gave, som ble gitt dem ved en særskilt nåde!»

Det mest gripende ved alle gudstjenestene var kanskje synet av de titusenere pilgrim�er som etter messen mottok den hellige kommunion knelende i sølen — også en botshandling.

Ved ½12 tiden ble den hellige jomfrus statue båret i posesjon fra kapellet til trappen foran den nye kirken. De forskjellige lands representanter skiftet om å bære statuen. Norge var også med.

Deretter lestes messen for de syke som var møtt fram. Gudstjenestene sluttet først ved 4-tiden om ettermiddagen.

Tiden før middag, kl. 8, ble benyttet til å hilse på foreldrene til Francesco og Jacinta, som begge er døde. Man hilste også på Lucias søster. Foreldrene er døde, men Lucia lever ennå som nonne i det nordligste Portugal. Det sies, at hun har vært meget interessert i at denne pilgrimsferd kom i stand, og at bønner for Russland ligger henne sterkt på hjertet. Under gudstjenestene leste en russerinne opp en særskilt bønn for Russlands omvendelse. Som man vil huske ba den hellige jomfru i en av åpenbaringene om, at man måtte be om Russlands omvendelse, ellers ville landets villfarelse spres over jorden, en ny verdenskrig ville komme, mange land ville miste sin selvstendighet og den hellige Fader ville komme til å lide meget. Alt dette er nå hendt, men bønner for Russland fortsetter.

Dagen etter var det et særskilt møte for de forskjellige nasjoners representanter hvor hvert land gjorde rede for ungdommens arbeide for katolsk aksjon. Den svenske og den norske representant var innbudt, men i ingen av de nordiske land har katolske unge piker ennå sluttet seg til «Ungdomsavdelingen» av de katolske kvinnelige, som i Norge representeres av N.K.K.F. Ungdomsavdelingen teller nå 7 000 000 medlemmer. Det var en begivenhet bare å se og tale med pilgrimsferdens forskjellige representanter fra hele jordkloden: en liten kinesisk medisiner, en brasiliansk prinsesse, en mørkhudet ung pike fra India, en portugisisk musikkstuderende fra Sør-Afrika, en ung «American girl» med briller fra New York, en rødhåret irlenderinne, pariserinner, italienerne, polakker, spaniere i sorte mantiller og sist men ikke minst alle våre gjestfrue portugisiske vertinner som med en så glødende tro og kjærlighet hadde gått inn for ferden. De har forstått det som de fleste politikere av i dag ikke har fått øynene opp for ennå: at det er Vår Herre som gjør ende på krigene. — Er det da for meget å tro at dette unge «Nasjonenes Forbund» utretter mer for freden enn selveste F.N.? Det var å ønske at alle verdens kristne kvinner ville gå inn for det samme mål og på samme måten som disse unge kvinner ved å gå til «Ham som gjør ende på krigene».

Ragnhild Foss.

Hec hjemme - -

I redaktørens fravær anmodes en om å henvende seg til pastor I. Hansteen Knudsen i redaksjonelle anliggender. Adr.: Akersveien 5, Oslo, tlf. 41 41 61.

Oslo. St. Hansaften arrangerte Oslo katolske ungdomslag aftentur til Snarøya, der de unge sammen med presteskaper i Oslo og omegn med Hs. høyærv. biskopen i spissen var gjester hos St. Josefsostrene på deres fortryllende rekreasjonssted derute. Den herlige midtsommeraften ble tilbrakt i gladeste stemning med lek på land og på strand og på sjø. I skumringen ble det tradisjonelle bålet tent på stranden — og årets lengste dag ble visst ikke natt for andre enn de elskelige verter. Alle vi andre syntes bare at når en kan få så meget på en gang gratis av Guds skjønn natur, da levnes bare en fornuftig allianse: tradisjonen! Vi møtes vel til neste midtsommernattsfest?

X.

Oslo. I anledning Verdenskonferansen for Kristen Ungdom, Oslo, 22.—31. juli har Hs. høyærv. biskopen mottatt en henvendelse fra den geistlige leder av den internasjonale katolske studenterorganisasjon «Pax Romana», biskop Charrière, om å besvare innbydelsen P. R. har fått til verdenskonferan-

sen. H. h. biskopen har straks etterkommet anmodningen og har i et skriv til Konferansens generalsekretariat uttrykt sin glede over å kunne anmelde en representasjon på fem medlemmer som møter som observatører ved Konferansen. Etter innstilling fra ungdomspresten og Katolsk Studentlags geistlige rådgiver har H. h. biskopen oppnevnt følgende representanter: Frk. Madeleine Steen, sekretær ved Catholic Information Press, Montreal, p. t. i Norge; frk. Gudveig Terjesen og hr. Rolf Østbye fra Katolsk Studentlag, Oslo, og stud. phil. Torfinn Juell, formann i Norsk Katolsk Ungdomsforbund. Som leder for gruppen møter pastor dr. Ivar Hansteen Knudsen.

Stabekk. Søndag 8. juni — dagen da Kristi Legemsfest ble høytideligholdt — arrangerte St. Olavslaget tur til Hønefoss. Et stort antall av medlemmene deltok, noe vertskapet hadde fortjent, for arrangementet ble helt gjennom vellykt. Etter en høytidelig og stemningsfull messe i en overfylt kirke, gikk prosesjonen med Alterets hellige sakrament gjennom søstrenes hage til et vakkert smykket alter på sykehusets veranda, og derfra over gaten til avslutning i kirken med andakt og Te Deum. Programmet for dagen for øvrig var vel tilrettelagt av menighetens spisser. Det vekslet mellom «idrett», selskapsleker, allsang og opplesning, inntil festen ble avsluttet med kaffe og Hønefoss-kaker som smakte fortreffelig. Så begynte vi hjemturen pr. buss, alle med gode minner om en interessant og hyggelig dag. For dette skylder vi å takke pater Bzdyl, herr Løvaas og ikke minst St. Franciscus-Xaveriussøstrene.

Også festligholdelsen av Jesu Hjertemenighetens patronatfest den 15. juni overgikk våre forventninger. Kapellet var fylt både til levittmessene — som ble celebrert av pater J. Rommelse med assistanse av pastor dr. I. Hansteen Knudsen og pater A. Castricum O.F.M. — og til pontifikalandakten. Biskopen gledet oss forresten med hele dagen å ta del i festen. Pastor Hansteen Knudsen holdt festprekenen og pekte på den inderlige sammenheng mellom Alterets sakrament og Jesu Hjertets barmhjertighet. Mange av vår menighet — som bor langt borte fra kirken — ble hele dagen herute og nød godt av St. Antoniussøstrenes gjestfrihet. Etter andakten kom vi sammen til et møte i prestegården som foruten de materielle goder som St. Olavslaget hadde skaffet bød på et allsidig program. Pater Rommelse gjorde blant annet rede for Jesu Hjertes liga eller Bønnens apostolat. Kari Sørsdal leste «Morgonbøn» og «Kristus Kongen» av Lars Eskeland, og formannen Wenzel Weber en liten sketsch «Hullet i himmelen», skrevet av en av våre søstre. H. H. biskopen sa til slutt noen manende ord om seier og nederlag i kristenlivet. Seieren kan bare vinnes gjennom samhold og kjærlighet og bønn for hverandre.

Sekr.

Oslo. St. Sunniva skole avsluttet skoleåret med eksamensfest for 1., 2., 3. og 4.-klassene fredag den 20. juni og for 5., 6. og 7.-klassene lørdag den 21. juni.

Skolen har i år hatt 300 elever fordelt på 11 klasser. Det var 46 gutter og 254 piker. Av elevene var 90 katolikker, dvs. nesten tredjeparten.

21. piker har tatt avgangseksamen ved utløpet av 7. klasse. Omtrent halvdelen av dem fortsetter sin utdannelse i den høyere skole, de andre går over i fortsettelsesskolen.

Soknepresten, pastor A. Sund, overrakte vitnesbyrdene, assistert av skolens overlærer, sr. Clemence. Hs. høyærv. biskopen overvar avslutningshøytideligheten.

Utstillingen av elevenes håndarbeider: sløyd, tegning og søm, var som vanlig mønstergyldig, og publikums interesse et smigrende uttrykk for skolens standard.

- og derute

WARSAVAREGJERINGEN HAR INNDRADD ALLE ERNÆRINGSKORTENE til den polske geistlighet som nå må kjøpe alle levnetsmidler i den såkalte «frie handel» hvilket fordyrer dem med ca. 40 %. I 1945 fikk prestene tungarbeidsrasjoner så det er skjedd en betydelig kursendring siden da. Når UNRRA's virksomhet i nær framtid nedlegges kan stillingen i Polen bli katastrofal.

PRESIDENT TRUMAN HAR SENDT ET SKRIV til det nasjonale katolske pedagogiske selskap da det holdt stevne i Boston og anmodet det om å støtte UNESCO. Skrivet var rettet til selskapets leder erkebiskop Mc Nicholas av Cincinnati. Presidenten påpekte viktigheten av at den internasjonale organisasjon ble omfattet med personlig interesse og hjelp da dens prinsipper var å oppdra ungdommen i alle land til gode statsborgere, hvilket jo også var den katolske oppdragelses mål.

UNDER OKKUPASJONEN I BELGIA gjorde den østerrikske prelat mgr. Gramann som var den øverste militærprest ved den tyske kommando i Brussel en oppofrende og ikke ufarlig innsats til beste for dødsdømte belgiske patrioter hvorved han fikk mange venner. Da det nylig ble kjent i Brussel at mgr. Gramann var meget syk og trengte hjelp ble det øyeblikkelig dannet en «Comité mgr. Gramann» med formål ikke alene å støtte den avholdte geistlige men også alle lidende i Østerrike. Det ble innsamlet store gaver i penger og livsfornødenhet som ble stilt til mgr. Gramanns disposisjon, og det er nå for disse midler blitt opprettet et østerriksk «Home mgr. Gramann» som ligger i sunn fjellluft og skal tjene som rekreasjonssted for underernærte Wienerbarn. Det ledes av mgr. Gramann personlig.

PASTOR KNUD BALLIN I KØBENHAVN har fått i oppdrag av biskop Suhr å ta seg særlig av ungdomsarbeidet i de katolske sokn over alt i Danmark. Han tar nå i første rekke sikte på å gjenopprette landsforbundet som bindeledd mellom de enkelte foreninger.

I PARIS HAR FORENINGEN AV KRISTNE PRESSEFOLK og det katolske forbund av franske intellektuelle sammen med den katolske forfatterforening avholdt et «stevne for den katolske tanke». Hovedemnet var: «den katolske tanke og det internasjonale liv». «De åndelige og vitenskapelige kall i vårt tid», «Folkeopplysningen» som medførte interessante uttalelser av sekretæren for den katolske arbeiderungdom. Internasjonale sosialproblemer lå også i forgrunnen av interessen.

KARDINAL-ERKEBISKOP JAIME DE BARROS CAMARA AV RIO DE JANEIRO har utsendt et hyrdebrev som har vakt betydelig oppsikt. Kardinalen skriver først om den kristne families betydning i det han framhever at det er ut fra den at den hardt tiltrengte sanering av hele samfunnet må komme. «Samfunnet», skrives det videre, «lider under svære skader. Særlig på det økonomiske livsområde hvor en ser urimelig overflod på den ene kanten og skrikende fattigdom på den andre. Svartebørsen har grepet forferdelig om seg og støttes fra hold en ikke skulle vente det. Likeledes er det intet rimelig forhold mellom det utbytte som kapitalen får fra de i samfunnet dårlig stilte medborgeres boliger og de forhold som disse tvinges til å leve under. Alt dette er avskyelig og må i høy grad misbilliges. Men den største ulykke som forklarer alle andre misforhold er den åndelige krise som meneskeslekten befinner seg i og som ene kan avhjelpes ved arbeid gjennom bønn i et levende forhold til Gud.»

«**KATOSLK GHETTO ELLER VERDENS OPPKRISTNING**». Den kjente dominikanerpater dr. Wunibald Brachthäuser talte nylig om dette emne eter innbydelse fra det kristelige kulturforbund i Worms. Eter først å ha analysert begrepet «Ghetto» påviste han årsakene til at katolisismen som kristendommen over hodet nå syntes å være henvist til den rene Ghettoilværelse. Resultatet av dette kunne spores på alle områder og ville etter hvert følges av ren kaos. Verden kunne bare oppkristnes ved et alvorlig personlig kristent liv hos hver enkelt, men hånd i hånd med dette måtte det gå et arbeid for å vinne innpass i det offentlige liv for de kristne prinsipper. En rettferdig sosialisering av samfunnet måtte til med rettferdigere fordeling av livets goder.»

DA UNGARNS NYE SENDEMANN VED DEN HL. STOL overrakte sine akkreditiver uttalte han bl. a.: «Vatikanet vil alltid være en mektig fredsfaktor. Vi tror derfor at samarbeidet med den Hl. stol har stor betydning når det gjelder å spare verden for nye sorgens og lidelsens dager.» Den Hl. far svarte at «alle jordens folk uansett om de har

tatt del i den siste krig eller ei nå er stilt overfor problemer som de forrige generasjoner ikke kjente. På de politiske, sosiale, økonomiske og åndelige områder hersket det i dag motsetninger og spenningsforhold som kunne forferde selv den modigste. Statsmennenes konferanser kunne bare bringe den kampfrettede menneskehet fred hvis de fulgte moralloven. En stat som hyllet disse lover og tilot alle sine undersåtter fri og uhindret utfoldelse av deres religiøse, politiske og sosiale prinsipper ville ikke tape på det, men tvert om få føle framskritt på alle områder.»

KLARISSEERINNESØSTRENE I SAN MARCO I SYD-ITALIA er gått i sympatistreik med denne bys folkeskolelærere og har sendt alle sine elever i barnehagen hjem. De støtter derved lærerens fordring om høyere lønn.

BISKOPEN AV MAINZ, DR. ALBERT STOHR, har foretatt en sjelesorgsreise blant tyske krigsfanger i Frankrike.

I DUSSELDORF SKAL REISES ET MINNESMERKE for alle nasjonalismens ofre fra slagmarkene, bombingene, konsentrasjonsleirene og Gestapos fengsler.

PAUL CLAUDEL, DEN BERØMTE FRANSKE FORFATTER, har skrevet dreieboken til en film om Kristoffer Columbus. Den skal innspilles av det katolske filmselskap Universalia i Rom.

I JERUSALEM BLE DET FUNNET RUINENE AV ET KLOSTER da en holdt på anlegge en ny gate som ble nødvendig for sikkerheten. Klostret har stått bare et steinkast fra fransiskanernes Terra Sancta kollegium. En har funnet søylerester, mosaikkbrolegg og andre velbevarte spor, som viser at det har vært et tidlig-bysantinsk bygg. De palestiniske oldtidsforskere er meget opptatt av funnet som de for lengst er gått i gang med å klassifisere.

DOMINIKANERNES TYSKE ORDENS-PROVINS har overtatt soknekirken St. Andreas i Köln hvor ordenens store helgen Albertus Magnus hviler. Dermed har kardinalen av Köln oppfylt et av dominikanernes største ønsker. Da ordenen første gang kom til Köln — i 1221 — ble de gjestfritt mottatt av stiftsherrene av St. Andreas som ga dem sin lille hospitalkirke i Stolkgaten. Denne lille kirke ble vuggen til prekenbrødrenes senere så berømte kloster i Köln. I 1804 ble det imidlertid gjort en brå slutt på dets århundrelange velsignelsesrike virke og bygningene ble solgt til nedrevning. Dets kostbareste skatt, den hl. Albertus Magnus' relikvier ble ført tilbake til St. Andreas kirken. Og nå overtar dominikanerne igjen St. Andreas og får igjen betrodde omsorgen for sin store helgen Albertus Magnus. Intet under at det hersker stor glede blant dem.

FRA ST. OLAVS SOKNEPRESTEMBETE, OSLO.

De som enda ikke har innlevert manntallsskjemaene som ble utdelt i forbindelse med folkeretretten i desember måned i fjor, anmodes innstendig om å sende eller bringe dem til Prestegården, Akersveien 5. Et ajourført kartotek er av grunnleggende betydning for et ordnet menighetsliv og uunnværlig for prestene i deres daglige arbeide til fordel for menigheten. Selv om opplysningene er ufullstendige, la oss iallfall få oppgitt navn og adresse og de alminnelige data.

Soknepresten.

20 forskjellige vakre

prospektkort fra «Liturgisk Utstilling i Oslo 1946», fåes kjøpt i St. Olavs eksp., Akersvn. 5 I, Oslo. Pr. stk. 40 øre.

til buljong
supper, sauser
og stuinger.

NOREX SUPPE
KRAFT

Buljongpulver og ekte kjøttekstrakt

Norges Brannkasse
Grunnlagt 1787

Skadeforsikring

Brann - Innbrudd
Glass - Vannledning
Huseieransvar - Hus-
leieavbrudd etter brann

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

St. Olavs Forlag

Akersveien 5 I

Pater Boers: «Katolsk praksis». Kr. 7,00.

Fåes også hos Cammermeyers og Concentra, Akersgt. 61.

Pater Lutz: «Kjenn din religion» Kr. 6,00.

Tidligere utkommet:

Pastor Sund: «Nærmere Gud». Kr. 1,50.

Pater Leo van Eekeren: «Det kristelige ekteskap og cölibat.» Kr. 1,00.

«Bønnebok for katolske kristne.» Kr. 7,50.

Pater Thorn: «Kristen enhet.» Kr. 1,00.

Pater Dr. J. van der Burg: «Det katolske trosprinsipp sammenliknet med det protestantiske.» Kr. 3,00.

«Det bibelske Skriftemål.» Kr. 1,00.

Dessuten flere opplysende brosjyrer, samt katolske skolebøker.

Stadig mer etterspurt er

Pater Boers' bok:

KATOLSK PRAKSIS

Kr. 7,00

Pavedømmet

av Pastor J. v. d. Burg

Kr. 5.60.

Erindingsliste:

**Oslo katolske
menighetpleies kontor.**

Er lukket i ferien.

Katolske bøker.

Pascal: Tanker — oversatt av Pater Lutz. Ib. kr. 21.80.

Danske bøker — Chesterton: Mørk Middelalder. Kr. 10.39.

Karl Adam: Katolicismens inderste Væsen. 10.39.

Hünemann: De bannlystes Præst. 8.15.

M. Lekeux: Maggy. 6.98.

Martindale, S. J.: Pier Giorgio Frassatti. 8.15.

Katharina Emmerichs Visioner. 7.88.

Biskop Suhr: Moderkirken. 0.98.

Fonseca: Maria-Åpenbaringen i Fatima. 4.65.

Pavestolen og Arbeidsspørgsmålet. 3.38.

Guardini: Vor Herre og Frelsers Korsvej. Ib. 1.92.

Da de var unge — Træk fra Helgeners Barndom. Ib. 2.56.

Alterlys kan nå levers med 25 % Bievoks.
«C O N C E N T R A», Akersgaten 61.

N.B. Danske bøker has stadig på lager.

T. S. Jacobsen

Begravelsesbyrå

Ullevålsvn. 1

Telf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 85 50 - 69 43 72

Stemmebruk, Oplesning

Behandling av talefeil

ADELAIDE JØRGENSEN

Telf. 46 23 73. — Jac. Aallsgt. 16 III

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

REDAKTØR:

E. DITHMER-VANBERG

REDAKSJON OG EKSPEDISJON:

Akersvegen 5 I. Telefon 42 37 43.

ST. OLAVS EKSP. OG FORLAG:

Kl. 10—15, unntatt onsdag.

Utbetalinger kun tirsd. kl. 13—14.

ABONNEMENTSPRIS: kr. 2,50 pr.

kvartal, for utlandet + avisporto.

ABONNEMENT tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

ANNONSER må være innsendt innen søndag aften.

MANUSKRIPTER må være innsendt innen fredag aften.